

DVD edícia filmov zo 60. rokov pokračuje filmom Juraja Jakubiska Kristove roky

V poradí ôsmym titulom DVD edície Slovenský film 60. rokov, vďaka ktorej sa k divákovi dostáva desať významných filmov slovenskej kinematografie, je hraný debut Juraja Jakubiska *Kristove roky*. Už táto jeho výpoveď o nutnosti rozhodnutia sa človeka na životnej križovatke predznamenala Jakubiskov originálny rukopis. Na DVD bude v predaji od 14. novembra 2008 v novinových stánkoch za 99 Sk / 3,29 €.

Film *Kristove roky* Juraja Jakubiska signalizoval nástup novej generácie tvorcov, ktorí do slovenskej kinematografie priniesli modernosť filmového výrazu, myšlienkovú hĺbku a nový prístup k realite. Juraj Jakubisko, ako prvý z trojice mladých absolventov FAMU (Jakubisko, Hanák, Havetta), ho nakrútil v roku 1967 v bratislavských filmových ateliéroch na Kolibe. Jeho film bol hodnotený ako dôležitý impulz pre československú kinematografiu – podobne ako na začiatku 60. rokov *Slnko v sieti* Štefana Uhra.

Jakubiskov film *Kristove roky* s autobiografickými motívmi je tragikomickou výpoveďou o potrebe konečného rozhodnutia človeka na životnej križovatke. Rozpráva príbeh maliara Juraja, Slováka žijúceho v Prahe, ktorý si po dovŕšení tridsiatich rokov so skrývanou bezradnosťou uvedomuje bezcieľnosť svojho doterajšieho života. Žije nezáväzne a bezstarostne, no cíti, že sa musí rozhodnúť medzi dvomi ženami, medzi dedinou a mestom, medzi tvorbou a remeslom. Túži po umení, no zároveň zisťuje, že sa niečím musí živiť. Postupne si vo vzťahu k blízkym ľuďom uvedomuje svoje životné postavenie, aby cez toto poznanie napokon skúsil začať žiť svoj život nanovo a lepšie. „*Kristove roky – to je pre mňa filozofický pojem, označenie pre kritický okamih v ľudskom živote. Mladosť sa končí, je potrebné sa pozrieť, ako vyzerajú naše ideály, ako k nim máme ďaleko alebo blízko, ako sa oni samé zmenili v priebehu rokov,*“ vyjadril sa o svojom prvom celovečernom filme Juraj Jakubisko.

Film *Kristove roky* však nebol debutom a dôležitým umeleckým zlomom iba pre režiséra Jakubiska, ale aj pre kameramana Igora Luthera, ktorý *Kristovými rokmi* absolvoval odbor kamery na pražskej FAMU. Čo ho v čase vzniku filmu lákalo k hlbkej úvahe o kríze kristových rokov a ako si spomína na nakrúcanie filmu? „*Mal som vtedy 25 rokov, krízu som mal ešte len obyčajnú, každodennú. Scenárista Dohnal bol už oproti nám akýsi „dėdek“. Námet a scenár s Jakubiskom bol, pokiaľ si pamätám, zažitý a stopercentne „vymakaný“. Najviac som sa cítil doma so subjektívnou, dynamickou kamerou a s možnosťou improvizovať, prispôsobovať zábery danému, reálnemu svetlu. To je ale metóda pre špecifický štýl nakrúcania, pre určité témy a hlavne pre režiséra, ktorý sa nebojí trochu viac samostatného kameramana. Keď tak spomínam – Elo Havetta, Lubor Dohnal, Alois Fišárek a najviac Juraj boli moji ozaj najlepší učitelia a keď môžem, zostávam im dodnes v tomto duchu verný a vďačný.*“

Film *Kristove roky* bol s úspechom uvedený na Medzinárodnom filmovom festivale v Mannheime, získal Cenu československej kritiky za rok 1967, Juraj Jakubisko získal ocenenia Trilobit a Igric. Príbeh sa odohráva v pražských exteriéroch s výnimkou záverečnej sekvencie Andrejovho pohrebu, ktorú Jakubisko nakrútil vo svojom rodisku v Kojšove na východnom Slovensku. Postava Juraja bola pre Jiřího Sýkoru prvou veľkou filmovou úlohou, rovnako ako postava Jany pre českú herečku Janu Stehnovú, ktorá si predtým zahrala len v Jakubiskovom študentskom filme *Déšť* (1965). Spoluscenáristom filmu bol Lubor Dohnal, ktorý spolupracoval aj s Elom Havettom na jeho režijnom debute *Slávnosť v botanickej záhrade* (1969). Ten vyjde na DVD o týždeň, dňa 21. novembra 2008 ako deviaty titul edície Slovenský film 60. rokov.

informácie sú spracované z časopisu, ktorý je súčasťou vydania DVD

KRISTOVE ROKY (1967)

Réžia, námet: Juraj Jakubisko • Scenár: Lubor Dohnal, Juraj Jakubisko • Kamera: Igor Luther • Hudba: Wiliam Bukový • Strih: Bedřich Voděrka • Zvuk: Alexander Pallós • Architekt: Ivan Vaníček • Návrhy kostýmov: Helena Anýžová • Vedúci výroby: Alexej Artim • Hrajú: Jiří Sýkora, Jana Stehnová, Vlado Müller, Miriam Kantorková, Mária Sýkorová, Viktor Blaho, Zdeněk Týle, Stehno, Róbert Krásny a ďalší • Minutáž: 93 min. • Distribučná premiéra: 13. 10. 1967

DVD edícia Slovenský film 60. rokov reflektuje obdobie, ktoré patrí v našich dejinách k najvýznamnejším, a tvoria ju základné diela slovenskej kinematografie: *Jánošík I a II* Paľa Bielika, *Pieseň o sivom holubovi* Stanislava Barabáša, *Slnko v sieti* Štefana Uhra, *Boxer a smrť* Petra Solana, *Organ* Štefana Uhra, *Drak sa vracia* Eduarda Grečnera, *Deň náš každodenný* Otakara Krivánka, *Kristove roky* Juraja Jakubiska, *Slávnosť v botanickej záhrade* Ela Havettu a 322 Dušana Hanáka. Okrem filmu všetky DVD nosiče obsahujú aj bonusy, medzi nimi informácie o filme, ohlasy z tlače, profily tvorcov a fotogalériu. Titulky a menu majú slovenské a anglické. Súčasťou kolekcie je časopis, ktorý je súčasťou DVD. Ten prostredníctvom rozhovorov a profilov tvorcov, štúdií k príslušnému filmu či výňatkov z dobovej tlače, vrátane pôvodného plagátu filmu, ilustruje dobu vzniku jednotlivých titulov. Edíciu Slovenský film 60. rokov sprevádzajú aj novinky. Ku každému filmu na DVD je ako predfilm pripojený jeden dobový Týždeň vo filme, unikátom je komentár pre nevidiacich, o ktoré sú doplnené filmy *Jánošík I a II* a *Organ*. Desiatim filmom aktuálnej edície Slovenský film 60. rokov predchádzalo DVD August 1968 – Očami slovenských dokumentaristov, ktoré vyšlo 18. augusta 2008 pri príležitosti pripomenutia si výročia neslávných spoločensko-politických udalostí v dejinách Československa v roku 1968 s tromi dokumentárnymi snímkami, a to *Čas, ktorý žijeme* (r. Vlado Kubenko, Ladislav Kudelka, Jaroslav Pogran, Otakar Krivánek, Ivan Húšťava), mimoriadne vydanie Týždňa vo filme s názvom *Čierne dni* (r. Ladislav Kudelka, Milan Černák, Štefan Kamenický, Ctibor Kováč) a *Tryzna* (r. Vlado Kubenko, Peter Mihálik, Dušan Trančík).

DVD nosiče edície Slovenský film 60. rokov, ktorú pripravil Slovenský filmový ústav (SFÚ) v spolupráci s vydavateľstvom Petit Press a s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR, vychádzajú od piatka 26. septembra do 28. novembra 2008 v týždenných intervaloch a zakúpiť si ich je možné v novinových stánkoch za 99 Sk / 3,29 € a na www.petitshop.sme.sk alebo priamo vo vydavateľstve Petit Press za 89 Sk / 2,95 €. Na www.petitshop.sme.sk si môžete objednať i celú kolekciu za 958,- Sk / 31,80 €.

Viac informácií o DVD edícii Slovenský film 60. rokov a jej jednotlivých tituloch nájdete na www.sfu.sk.

Termíny vydania filmov DVD edície Slovenský film 60. rokov:

Jánošík I, II, r. Paľo Bielik (26. september 2008)
Pieseň o sivom holubovi, r. Stanislav Barabáš (3. október 2008)
Slnko v sieti, r. Štefan Uher (10. október 2008)
Boxer a smrť, r. Peter Solan (17. október 2008)
Organ, r. Štefan Uher (24. október 2008)
Drak sa vracia, r. Eduard Grečner (31. október 2008)
Deň náš každodenný, r. Otakar Krivánek (7. november 2008)
Kristove roky, r. Juraj Jakubisko (14. november 2008)
Slávnosť v botanickej záhrade, r. Elo Havetta (21. november 2008)
322, r. Dušan Hanák (28. november 2008)